עבודת ישראל — לסוכות

בפרשת אמור. כל האזרח בישראל ישבו בסוכות איתא בגמ' דסוכה דף כ"ח ע"א נשים פטורים מן הסוכה מנה"מ דת"ר אזרח זה אזרח האזרח להוציא את הנשים פירש"י אי הוה כתיב אזרח הוה משמע כל תולדות ישראל אנשים ונשים והאזרח בה"א אתי למעוטי נשים ע"ש ונבאר עפ"י דרכינו דאם כתיב אזרח ה"א לרבויי נשים כי התיבה מרמזת עליהם צירוף א"ז ר"ח כי א"ז מספרו ח' הרומז לח' אותיות הו"יה ואד"ני שהם מרמזים על עלמין דדכורא ונק' בשילוב כנסת ישראל עם דודה ור"ח גי"מ יצח"ק שהוא סוד הגבורה והצמצום רומז ג"כ על עלמא דנוק' וגם אזרח עולה רי"ו מספרו גבור"ה כנ"ל ונכללת בא"ז וה"פ דקרא אזרח פי' דכר ונוק' ישבו בסוכות וא"כ גם הנשים חייבות להכי כתב קרא האזר"ח בה"א שמספרו רכ"א כמספר אר"ך להורות שסוכת אר"ך מגין עלינו מעלמא אריכא וממילא שהנשים פטורות כיון שאין להם שם עליי' כנודע מדברי האריז"ל בסעודה שלישית הואיל ואין לנשים דיקנא פטורים מסעודתא דדיקנא ואם יקשה לך מ"ש גבי יוה"כ דכתיב תענו את נפשותיכם האזר"ח בה"א ואפ"ה נשים חייבות להתענות והוקשו אשה לאיש כדאיתא בגמ' אע"ג דעליי' ביו"הכ ג"כ לבחי' אר"ך וכנרמז במלת האזר"ח במספרו. יש לומר עפ"י דברי האריז"ל בכוונות בתפלת נעילה כי ביוה"כ יש עליי' גם לנוק' בדיקנא ע"ש וממילא שיש להם להתענות דוק והבן:

ולקחתם לכם ביום הראשון פרי עץ הדר וכפות תמרים איתא בגמ' דסוכה דף מ"ג לולב ששה ושבעה פי' כשחל בשבת ניטל רק ששה דלא דחי שבת. ופריך אמאי טלטול בעלמא הוא ולידחי שבת אמר רבה גזירה שמא יעבירנו ד"א ברה"ר וכו' יום ראשון דמדאורייתא דחי שבת ופריך אי הכי האידנא נמי ומשני אנן לא ידעינן בקביעא דירחא ופריך אינהו דידעו בקביעא דירחא לידחו וכו' ומשני כיון דאנן לא ידעינן ולא דחו לדידהו נמי לא דחי ופרש"י הטעם משום לא תתגודדו והגם דתי' זה בגמרא קאי על ערבה ע"ש בתוס' בד"ה אינהו דידעו בקביעא דירחא מסקי שם דבמסקנא קאי האי תירוצא גם אלולב וכנ"ל והנה תיהא קא חזינא מה שאמרו בגמרא בלשון דחי שבת וכן הברטנורא העתיק לשון דחיית שבת אצל נטילת לולב שאין בו שום מלאכה רק טלטול בעלמא ואסור רק מספק שמא יעבירנו ומה שייכות לשון דחיית שבת בנענוע זה כיון דבשעת הנענוע לא עביד מידי. ונראה לבאר עפ"י שורשו וסודו הידוע לי"ח דהנה בלולב ומיניו אנו עושין היחוד ע"פ הנענוע כי הלולב רומז על צדיק חי עלמין שבעי"ה הוא נפרד מבחי' מלכותו וזה שאנו מראין בהולכה שהוא נשא ומרומם מבחי' מלכותו ואנו מיחדין אותו בהובאה דרך זיווג ויחוד כנז' בזוה"ק פ' תצוה ובכוונות לפי"ז שעכ"פ בשעת הולכה שרומז שאין היחוד אז אלא בשעת הובאה י"ל דזה ניחא כשחל י"ט להיות בחול ואז היחוד נעשה רק ע"י מעשינו כידוע בכוונות י"ט אבל ביום שבת כי קודש הוא ומקודש ועומד הוא והיחוד נעשה ממילא א"כ אין להוליך הלולב להראות ח"ו פירוד וקיצוץ עכ"פ בשעת הולכה אשר לא כדת ולכן ניחא הלשון דלא דחי שבת כי יש דחיי' ברוחניות הקדושה ע"י הולכה כנ"ל ודברי חכמים כדרבונות וחכמות צפונות וכ"ז הענין הוא רק בגבולין הוה דחיית שבת כענין מלאכת סותר שהוא מל"ט מלאכות דע"י הולכה סותר היחוד ובנין ושילוב העולמות המיוחדים ממילא אבל במקדש ובבית תפארתנו שהי' לאל ידינו לעשות יחודים נשגבים גבוהים מעל גבוה רשאים ליטול הלולב גם בשבת הגם דבשעת ההולכה הוא כמפריד היחוד וסותר מ"מ כיון דבשעת הובאה היינו יכולים לעשות יחודים נפלאים ורמים יותר הרי חשוב ההולכה שעשינו דהוה סותר כנ"ל כסותר ע"מ לבנות שלא במקומו כי הבנין והיחוד אחר הסתירה הוא במקום אחר גבוה מעל גבוה וקיי"ל בפ' במה מדליקין דסותר ע"מ לבנות שלא במקומו לא הוה סותר לכן

במקדש היו נוטלין הלולב ומוליכין וסותרים כדי לבנות ע"י הובאה יחוד אחר שלא במקומו הראשון רק יותר גבוה ונשא אבל בגבולין שכל התיקון ע"י ההובאה לא יהי' רק לעשות היחוד במקומו הראשון כמו שאנו עושין בי"ט וכשחל בשבת שהיחוד ממילא כי הוא יום מכובד אסור לסתור על ידי ההולכה כי הוה כסותר ע"מ לבנות במקומו כי הוא היחוד שכבר היה שלא עפ"י מעשינו ולהכי לא דחי שבת ועתה נבאר איך נרמזו הסודות בדברי התלמוד הקדושים דלזה אמר רבה הטעם שמא יעבירנו ארבע אמות בר"הר רומז דכיון דבשעת הולכה עכ"פ יש איזה פירוד בין חי העולמים ובין מלכותו ח"ו יש לחוש שלא יתאחזו החיצונים וטורי דפרודא וז"פי שמא יעבירנו ד"א להמלכות הנאחזות בד' אמותיו תנה"י ויעבירה בר"ה הם רשות דרבים דשו בה וטורי דפרודא ואפשר עוד לומר כי זה רומז אמרם במקדש דבקיאי בקביעא דירחא כי המל' נק' ירח כנודע מזוה"ק ושם היו בקיאין בקביעת' פי' שהם היו יכולים בקדושתם לקבוע אותה במסמרות הקדוש' ולשמר' מכל פגע אפי' בשעת הפירוד בשעת ההולכ' כי שם היו בני עלי' וחכמים נפלאים ומשרתים קדושים להבורא ית' עד אין ערך. אבל אנן דלא ידעינן בקביעות' בעו"ה גבר עלינו מה שהיה ואנו מקווים שיחזור ויתיחד במהר' ועינינו כלות לזה יומם וליל'. ואז אם חל בשבת איננו רשאים להפריד מיחוד כי אין המל' אתנו בחזקת שימור וע"ז פריך הגמ' אינהו דידעי בקביע דירחא האידנא נמי לידחו כנ"ל ומשני כיון דאנן לא ידעינן אינהו נמי לא דחי פי' כיון דרובן של ישראל הם בחוצ' לארץ מפוזר ומפורד ובכל צרתם לו צר כתיב שהמלכות עמנו בכל מקום שאנחנו גולים לכן אפי' שיש כח ביד בני ישראל שבארץ ישראל לקבוע המל' בקדושת א"י והם בקיאין בקביע' דירח' מ"מ אזלינן בתר רובא אלו הן הגולים ולא דחי שבת עד שהשי"ת יקבץ נדחינו ולהתחבר השושנ' העליונ' עם דודה באהב' ואחו' וריעות לעד ולנצח נצחים אמן:

ביום השבת ביום השבת יערכנו לפני ה' תמיד. דהנ' חתן בשבעת ימי המשת' אם יש שם פנים חדשות חייב בכל סעוד' לברך שבע ברכות. וגם בשבת וי"ט לדעת הפוסקים דוקא בשני הסעודות אבל לא בסעוד' ג' דשבת והרמ"א פסק דאפי' בסעודה שלישית מברכין עפ"י שנהגו כן ע"ש והסברא נותנת כדבריו דממ"נ אם השבת הוה כפנים חדשות בסעודת שחרית אע"ג דהיה ג"כ קדושת שבת פנים חדשות בליל שבת מכל מקום אמרינן כל סעוד' קדושת' אחריתי היא וכמבואר בדברי האריז"ל ובס"ק כי בליל' העלי' למל' ובשחרית לצי"ע לכן מהראוי לברך גם בסעוד' ג' שיש בו עלי' לכ"ע כנודע ולולא דמסתפינא הייתי אומר על חג הסוכות כשאירע לחתן בתוך שבעת ימי המשתה מברך כל יום ויום שבע ברכות משום דכל יומא קדוש' באנפיה נפשי' הוא כי אושפיזא דיומא דא איננו אושפיזא דיומא אחרא כנודע והבן ונחזור לענין דכן אנחנו נוהגים להתפלל תפל' עם שבע ברכות שמ"ע לפני כל סעוד' בסוד שבע ברכות כנודע וז"ס לחם הפנים שערכו בשבת לפי שאז פנים חדשות כנ"ל וסוד פנים רומז אף ע"ג דלית אתר פנוי מיני' כל פני' שהוא פונ' אינו אלא לישראל וכן לעומתו כל הפנים שלנו וכל מחשבותינו יהי' בלתי לה' לבדו לעובדו וזה שפי' רש"י שהי' ללחם פנים מכל צד כי צד הוא מלשון מחשב' מלשון ואשר לא צדה רומז כי כל צד ומחשב' לא יהיו אלא לה' וכן רומז הכתוב ביום השבת כי בודאי מי שהוא טרוד ביצרו כל ימות החול א"א לו להכין עצמו במחשבותיו להיות קדושים לה' אפי' בשבת כנז' בס' הקדוש ממורנו ורבינו ס' נ"א בפ' זאת בפסוק ששת ימים תעש' מלאכ' ע"ש רק שצריך כל אדם להכין עצמו בימי החול ולהתבודד עם קונו ולטהר ולקדש כדי שיהי' בשבת קודש השלהבת עול' מאלי' וזה נקרא בזוה"ק שבתון דחול וזה רמז הכתוב ביום השבת ביום השבת כפלים לרמז כי חול מכין לשבת כנ"ל: